

คู่มือการปฎิบัติงาน เพื่อป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

ว.ศ. ๒๕๖๔

(ฉบับปรับปรุง)

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล
กรุงเทพมหานคร

คำนำ

กรุงเทพมหานครได้จัดทำแผนป้องกันการทุจริตของกรุงเทพมหานคร (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๓) และเพื่อเป็นการแสดงเจตจำนงของผู้บริหารกรุงเทพมหานครในการต่อต้านการทุจริตและเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร ตลอดจน เสริมสร้างค่านิยมในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ความมีวินัยให้แก่บุคลากรของกรุงเทพมหานคร โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และประชาชนเป็นสำคัญ

สำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลขอบหมาຍให้กองยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง ดำเนินการตามแผนป้องกันการทุจริตฯ โดยจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการกระทำการทุจริตประพฤติมิชอบ และการกระทำการที่เป็นผลประโยชน์ทับซ้อน และทดสอบความรู้ ความเข้าใจ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๖ การชัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม มาตรา ๑๗๖ และมาตรา ๑๗๘ และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนเพื่อให้การปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผลมีความชัดเจนมากขึ้น กองยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนฉบับนี้ขึ้น สำหรับไว้เป็นกรอบแนวทางในการทำงานมีให้เกิดการทุจริตหรือเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้น ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง

คณะผู้จัดทำ

กองยุทธศาสตร์เศรษฐกิจ การเงิน และการคลัง

มิถุนายน ๒๕๖๔

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ ความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันและผลประโยชน์ทับซ้อน	๑
๑. ความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน	๑
๒. รูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๑
๓. สาเหตุของการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๓
๔. การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)	๓
๕. ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน	๕
๖. รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน	๕
ส่วนที่ ๒ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน	๖
๗. พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑	๖
๘. ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจราญาของพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓	๙
๙. กฎ ก.ก. ว่าด้วยประมวลกฎหมายวิธีธรรมสำหรับข้าราชการกรุงเทพมหานคร บุคลากรกรุงเทพมหานคร และผู้ปฏิบัติงานอื่นในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๔	๙
๑๐. สรุปกฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน ของสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล	๑๑
ส่วนที่ ๓ แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๗
๑. หลักการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน	๑๗
๒. การรับของขวัญและผลประโยชน์	๑๙
๓. แนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนนำไปสู่การป้องกันการทุจริต คอร์รัปชัน กรณีการจัดซื้อ จัดจ้าง	๒๑

ส่วนที่ ๑

ความหมายของการทุจริตคอร์รัปชันและผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. ความหมายของการทุจริตคอร์รัปชัน

“ทุจริตคอร์รัปชัน” ในความจริงแล้วเป็นคำเดียวกัน โดยทุจริตนั้นตรงกับคำภาษาอังกฤษว่า “Corruption” ซึ่งคำว่า “ทุจริต” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานให้ความหมายไว้ว่า ความประพฤติ ซึ่ว ถ้าเป็นความประพฤติซึ่วทางกาย เรียกว่า กายทุจริต ถ้าเป็นความประพฤติซึ่วทางว่าจ้างเรียกว่า วจีทุจริต ถ้าเป็นความพฤติซึ่วทางใจ เรียกว่า มโนทุจริต

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายถึง การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างโดยย่างหนักในตำแหน่งหรือหน้าที่หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติกรรมที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหน้าที่ ทั้งที่ตนไม่ได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนหรือผู้อื่น^๑ ซึ่งการกระทำการดังกล่าวนั้นทำให้ตนเองได้ประโยชน์แต่เกิดความเสียหายต่อส่วนรวมจากความหมายนี้แสดงให้เห็นว่า การกระทำการเพื่อประโยชน์ของตนเอง ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่เพื่อส่วนรวมนั้น เป็นการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม ซึ่งหมายความว่า ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest) เป็นการทุจริตคอร์รัปชันรูปแบบหนึ่งนั่นเอง

คอร์รัปชัน (Corruption) มีรากศัพท์มาจากภาษาลาตินว่า Corruption เป็นคำที่รู้จักกันดีมานานแต่ความหมายแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่ใช้ หลักการหรือมุมมองด้านศีลธรรม การเมืองหรือด้านเศรษฐกิจ ในมุมมองของกรรมการกระทำการนั้น คอร์รัปชันถือเป็นอาชญากรรม (crime) ประเภทหนึ่ง ในบางกรณีคอร์รัปชันอาจจะถูกมองในความหมายที่แคบและต่างจากการโกรธ ยักยอก รีดໄต การซุ่มมองว่า คอร์รัปชันเป็นการกระทำการของคนสองฝ่ายที่หากประโยชน์ร่วมกันจากฝ่ายที่สาม เช่น การติดสินบน หรือหมายถึงการฉ้อรายภูร์บังหลวง เปียดบังเอาโดยอำนาจหน้าที่ราชการ ซึ่งก็มีการโต้เถียงกันว่า คำว่าฉ้อรายภูร์บังหลวงนั้น มีความหมายแคบกว่าคอร์รัปชัน เพราะคำว่าฉ้อรายภูร์บังหลวงนั้นเป็นการเบียดบังเอาทรัพย์ของรัฐและสาธารณะเท่านั้น ต่อมาสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เปลี่ยนคำว่า การทุจริตและพฤติกรรมมิชอบในวงราชการให้ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า corruption นั่นเอง^๒

๒. รูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การคอร์รัปชันที่เกิดโดยทั่วไป อาทัยปัจจัยหลายอย่าง ไม่ว่าจะเป็นสภาพสังคมของประเทศไทยนั้น ๆ ระบบการเมืองการปกครอง โอกาสที่จะเข้าถึงข้อมูลที่นำไปสู่การคอร์รัปชัน สามารถแบ่งรูปแบบการทุจริตได้ดังนี้^๓

๒.๑ การคอร์รัปชันขนาดใหญ่ (Grand corruption) หมายถึง การคอร์รัปชันที่โดยทั่วไปแล้วมีขนาดของวงเงินจำนวนมาก

^๑ คณะกรรมการธิการพัฒนาการเมือง การสืบสานมรดกและภารกิจส่วนร่วมของประชาชน, คู่มือประชาชนตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ, (กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนารายภูมิ, ๒๕๕๑), ๒๙.

^๒ จารวรรณ สุขุมลพงษ์, “แนวโน้มของคอร์รัปชันในประเทศไทย,” รัฐสภा, (๒๕๕๑): ๒-๑.

^๓ ธีรภัทร์ เสรีรัตน์, นักการเมืองไทย : จริยธรรม ผลประโยชน์ทับซ้อน การคอร์รัปชัน สภาพปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ แนวทางแก้ไข, ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพฯ: สายธาร, ๒๕๕๓), ๑๔๒-๑๔๓.

๒.๒ การคอร์รัปชันขนาดย่อม (Petty corruption) หมายถึง การคอร์รัปชันในวงเงินจำนวนน้อย

๒.๓ การคอร์รัปชันในเชิงของการบริหารหรือปฏิบัติการ (Administrative Corruption)

หมายถึง การคอร์รัปชันที่เกิดขึ้นจากลักษณะของการปฏิบัติ การบังคับใช้ระเบียบ การปฏิบัติงานอื่น ๆ

๒.๔ การคอร์รัปชันเชิงนโยบาย (Policy Corruption) หมายถึง การคอร์รัปชันที่มีอิทธิพลต่อ รูปแบบต่าง ๆ ในเชิงโครงสร้าง ทั้งด้านนโยบาย การดำเนินการ หรือการบริหารงาน โดยการใช้ข้อกำหนดของกฎหมายรองรับ

จากรูปแบบต่างๆ ที่ได้กล่าวไปนั้น สามารถเกิดการคอร์รัปชันขึ้นได้หลายลักษณะ ในลักษณะที่เกิดพร้อมกัน หรือแยกกันเกิดก็ได้ โดยส่วนใหญ่รูปแบบที่เกิดขึ้นมักจะเกิดขึ้นในรูปแบบระบบ พากพ้อง (Cronyism) การลobbying (Lobbying) การติดสินบน (Bribery) และอีกมากมายอันได้แก่

หนึ่ง ฝ่าฝืน หลอกเลี้ยง หรือบิดเบือน ระเบียบแบบแผน หรือกฎหมายอันได้แก่ การแสดงราคาในบัญชีสินค้าเป็นเท็จ เพื่อประเมินอัตราที่เป็นจริง

สอง จุใจ เรียกร้อง ข่มขู่ หน่วยงานหรือกลุ่มแกล้ง เพื่อหาประโยชน์ไส่ตนหรือพากพ้อง เช่น เมื่อมีประชาชนมาติดต่อราชการที่ต้องเขียนคำร้อง เจ้าหน้าที่รับเขียนให้โดยเรียกเก็บเงินรายละ ๒๐ บาท เป็นค่าเอกสารและมีเงินอัตราจริง เป็นต้น

สาม สมยอม รู้เห็นเป็นใจ เพิกเฉย หรือลงทะเบียนการกระทำในการที่ต้องปฏิบัติหรือรับผิดชอบ ตามหน้าที่ เช่น พนักงานสอบสวนรับสินบนเพื่อแปลงรูปคดีจากหนักให้เป็นเบา หรือทำหลักฐานให้อ่อนเพื่อให้ อัยการสั่งไม่ฟ้อง หรือเพื่อให้ศาลยกฟ้องผู้กระทำผิด เป็นต้น

สี่ ยักยอก เบียดบังซึ่งทรัพย์สินของทางราชการ เช่น การยักยอกเงินค่าอาหารและมีเงินป โดยนำเอาอาหารและมีเงินที่ใช้แล้วมาใช้อีก เป็นต้น

ห้า ปลอมแปลง หรือการกระทำได้ ๆ อันเป็นเท็จ เช่น เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการเงินของ สำนักงานที่ดินทำการปลอมแปลงลายมือเจ้าหน้าที่เพื่อยักยอกเงินค่าธรรมเนียมที่ดินและเงินมัดจำรังวัด

หก มีผลประโยชน์ร่วมในกิจกรรมบางประเภทที่สามารถใช้อำนาจหน้าที่ของตนบันดาลประโยชน์ได้ เช่น การรับเงินค่านายหน้าเมื่อมีการจัดซื้อของใช้ในราชการ โดยมีเงินไปเพียงขอให้ซื้อของที่ร้านนั้น ๆ เป็นต้น

เจ็ด การสมยอมเสนอราคา หรือการซื้อ เพื่อกำหนดรากาอันเป็นการเอาเปรียบรัฐ เพื่อหลอกเลี้ยงการแข่งขันอย่างแท้จริงให้รัฐเสียประโยชน์

นอกจากนี้ Heidenheimer ได้จำแนกรูปแบบการเกิดทุจริตออกเป็นเกณฑ์ของสีที่สะท้อน ความอดทนของสังคม ต่อการกระทำต่างๆที่ส่อไปในทางทุจริต^๕ ได้แก่

การทุจริตสีดำ (Black corruption) หมายถึง การเห็นพ้องต้องกัน ที่เป็นฉันทามติที่เกิดขึ้น ระหว่างชนชั้นและมวลชน ที่เห็นว่าการกระทำนั้นควรดำเนิน ติดต่อ แล้วควรได้รับการลงโทษ

การทุจริตสีเทา (Gray corruption) หมายถึง การที่ความเห็นส่วนหนึ่งของชนชั้นนำเห็นว่า ต้องได้รับการลงโทษ ส่วนอีกส่วนหนึ่งมีความเห็นต่างกันออกไป ทำให้ส่วนใหญ่ความคิดเห็นที่เกิดขึ้น มักจะไม่ ชัดเจน เช่น การให้ค่าน้ำชา การให้ค่านายหน้า การกระทำเหล่านี้สามารถลดหย่อนการใช้กฎหมายเบียดบังได้ เป็นต้น

^๕ สรุปความจาก สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, คู่มือประชาชนต้านการทุจริต (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑), พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพฯ: ชานพิมพ์, ๒๕๕๕), ๔๐.

^๖ Roberta Ann Johnson, The Struggle Against Corruption: A Comparative Study, ๑st ed., (New York: Palgrave Macmillan, ๒๐๐๑), ๒.

การทุจริตสีขาว ("White corruption") หมายถึง การที่ชนชั้นนำและมวลชน เห็นว่า เป็นการทุจริตที่ไม่ร้ายแรงมากนัก สามารถยอมรับการกระทำนั้นได้ ทำให้มีความพยายามที่จะดำเนินการ ลงโทษ การละเลยของสังคม ที่ถือເเอกสารยอมรับของสังคมในลักษณะนี้ จะทำให้การทุจริตครองรัฐขึ้นสามารถ เข้ามาแทรกซึมในสังคม จนเป็นเรื่องปกติ ซึ่งอาจนำไปสู่การฝังรากลึกในสังคมที่มิอาจแก้ไขได้ โดยส่วนใหญ่ การรับผลประโยชน์จะอิงเรื่องขนบธรรมเนียม ประเพณี คือ การได้มาแบบไม่ได้ร้องขอ เรียกว่าการแสดงน้ำใจ เช่น เป็นเจ้าภาพงานกุศลของผู้มีอำนาจ เป็นต้น

๓. สาเหตุของการทุจริตครองรัฐในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลไกสำคัญที่ทำให้เกิดการทุจริตครองรัฐนั้นคือ การใช้อำนาจ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญที่เป็น ที่ต้องการของมนุษย์ โดยเฉพาะ นักการเมือง ข้าราชการ เมื่อมีอำนาจจากการได้รับตำแหน่งแล้ว จึงเป็น หนทางนำไปสู่การแสวงหาผลประโยชน์ในรูปแบบต่างๆ ให้ตนเองและครอบครัวมีความร่ำรวย หรือได้ ผลตอบแทนตามที่ตนต้องการ โดยไม่ได้คำนึงถึงว่าเป็นการได้มาโดยสุจริตหรือไม่

Lord Acton กล่าวว่า เมื่อมีอำนาจก็มักอยากจะใช้อำนาจไปในทางที่ผิด และเมื่อมีอำนาจมาก ก็ยิ่งใช้อำนาจไปในทางที่ผิดมากขึ้น (Power tends to corrupt and absolute power corrupts absolutely)^๘ นอกจากอำนาจจะเป็นกลไกสำคัญในการก่อให้เกิดการทุจริตแล้ว ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลให้เกิดการทุจริตด้วย เช่นกัน ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้ระบบทุจริตครองรัฐมีโครงสร้างรากฐานอันแข็งแกร่งและ弥漫อยู่ใน ปัจจุบัน ซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

หนึ่ง ระบบการเมืองและระบบราชการมี거래กำบังที่แน่นหนา

สอง ภาคประชาชนขาดความเข้มแข็งและขาดผู้นำในการต่อต้าน

สาม ค่านิยมที่เป็นอุปสรรคฝังรากลึกในสังคม ค่านิยมของคนในสังคมที่เป็นเหตุให้เกิด พฤติกรรมครองรัฐ เช่น ค่านิยมในสังคมอุปถัมภ์

สี่ การขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ซึ่งปัจจุบันคนในสังคมยังขาดอุดมการณ์และชาดจิตสำนึกเพื่อ ส่วนรวม

ทิพาวดี เมฆสวารรค์ กล่าวว่า Robert Klugard คณบดีของ Rand Graduate School, California ได้คิดสูตรอธิบายการเกิดพฤติกรรมครองรัฐไว้ว่า การทุจริตครองรัฐจะเกิดขึ้นเมื่อมีการผูกขาด (Monopoly) หรือรับอำนาจไว้ที่แหล่งเดียว ประกอบกับว่า การตัดสินใจใด ๆ ขึ้นอยู่กับการใช้ดุลพินิจ (Discretion) ของผู้มีอำนาจนั้น ๆ เป็นสำคัญ ดังนั้นหากมีมูลค่ารวมของการผูกขาดและการเปิดโอกาสให้ใช้ ดุลพินิจมากกว่าความรับผิดชอบตรวจสอบได้ (Accountability) โอกาสการทุจริต ไม่ป้องกันได้มากขึ้น

๔. การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม หรือ ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest)

หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่และมีการใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบเพื่อให้เกิดผลประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวม ผลประโยชน์ ทับซ้อนมีหลากหลายรูปแบบ ไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้

^๘ สุพรณี ไชยอัมพร และ สิรินทิพย์ อรุณเรือ, "รูปแบบและกระบวนการการครองรัฐในการก่อสร้างโครงสร้างทางที่อยู่ของรัฐ," สารพัฒนาสังคม เล่ม ๕, ฉบับ ๑ (๒๕๕๗): ๑๙๕-๑๗๕.

๔. ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน

ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือ Conflict of interest เป็นรูปแบบหนึ่งของการแสวงหาประโยชน์ โดยมีขอบ การคอร์รัปชันแต่ระดับ หรือขนาดและขอบเขตอาจต่างกัน

สำนักงาน ก.พ. ได้ให้ความหมายเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อนว่าหมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ข้าราชการ พนักงานบริษัท ผู้บริหาร มีผลประโยชน์ส่วนตนเข้ามาเกี่ยวข้อง จนส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจ หรือ การปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนั้น การกระทำการล่วงหลีก หรือไม่ได้รับอนุญาต ทั้งเจตนาหรือไม่เจตนา หรือบางเรื่องเป็นการปฏิบัติสืบต่อกันมาจนไม่เห็นว่าจะเป็นสิ่งผิดแต่อย่างใด พฤติกรรมเหล่านี้เป็นการกระทำความผิดทางจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์สาธารณะ (ประโยชน์ของส่วนรวม) แต่กลับตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ของตนเอง หรือพากเพ้อ

๕. รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน แบ่งออกเป็น ๔ รูปแบบ ได้แก่

๑. การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits) คือ การรับสินบน หรือรับของขวัญหรือผลประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆ ที่ไม่เหมาะสมและมีผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เช่น หน่วยงานราชการรับเงินบริจาคสร้างสำนักงานจากธุรกิจหรือบริษัทธุรกิจที่เป็นคู่สัญญา กับหน่วยงาน การใช้งบประมาณของรัฐเพื่อจัดซื้อจัดจ้างแล้วเจ้าหน้าที่ได้รับของแถมหรือผลประโยชน์อื่นตอบแทน เป็นต้น

๒. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) หมายถึง สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด เช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่ที่ทำให้หน่วยงานทำสัญญาซื้อสินค้าจากบริษัทของตนเองหรือจ้างบริษัทของตนเองเป็นที่ปรึกษาหรือซื้อที่ดินของตนเองในการจัดสร้างสำนักงาน

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment) หมายถึง การที่บุคลากรออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกับที่ตนเองเคยมีอำนาจควบคุม กำกับ คุ้มครอง

๔. การทำงานพิเศษ (Outside employment or Moonlighting) เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์กรสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความนาเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ตนสังกัดอยู่ เป็นต้น

๕. การรับรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดูแลรับรู้ตำแหน่งสาธารณะใช้ประโยชน์จากการรู้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง เช่น ทราบว่าจะมีการตัดถนนไปตรงไหนก็รีบไปซื้อที่ดิน โดยใส่ชื่อภรรยา หรือทราบว่าจะมีการซื้อที่ดินเพื่อทำโครงการของรัฐก็รีบไปซื้อที่ดินเพื่อเก็บกำไรและขายให้กับรัฐ ในราคาน้ำเงิน

๖. การใช้ทรัพย์สินของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ของธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ กลับไปใช้ที่บ้าน การนำรถยนต์ในราชการไปใช้เพื่องานส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณสุขในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork-belling) เช่น การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการของกระทรวงไปลงในพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณสุขเพื่อการหาเสียงเลือกตั้ง"

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกร้อง (Nepotism) คือ การใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม หรือการใช้ตำแหน่งหน้าที่การงานเรียกผลตอบแทนเพื่อเครือญาติหรือพวกร้อง

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence) คือ การที่บุคคลปฏิบัติหน้าที่เอกสารประโยชน์ส่วนตัวไปพัวพันในการตัดสินใจ เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเอง และเป็นการเสียประโยชน์ของทางการ หรือหน่วยงานราชการส่วนอื่นฯ เช่น

- ซื้อขายตำแหน่ง จ่ายผลประโยชน์ เพื่อความเจริญก้าวหน้าของตน

- ช่วยให้ญาติมิตรทำงานในหน่วยที่ตนมีอำนาจ

จากรูปแบบประเภทต่างๆของปัญหาความขัดแย้งกันในประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม จะเห็นว่าโอกาสความเป็นไปได้ที่จะเกิดปัญหามีสูงมาก เพราะปัญหาดังกล่าวมีขอบเขตครอบคลุมพุทธิกรรมที่เข้าข่ายความขัดแย้งอย่างกว้างขวาง ดังนั้นกลไกหรือเครื่องมือส่วนใหญ่ที่ใช้ในการจัดการกับปัญหาความขัดแย้งของผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวม คือ การมีหลักคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานของบุคคลสาธารณะรวมถึงการมีกฎหมายที่สามารถครอบคลุมถึงการกระทำผิดเกี่ยวกับผลประโยชน์ทั้งสองทุกรูปแบบ

"งานเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอินทประมูล คู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน. สีบคัน ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓, จาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER40/DRAWER014/GENERAL/DATA0000/00000508.PDF>

"คู่มือนโยบายและแผนงาน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตราด. (๒๕๖๒). คู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ปี ๒๕๖๒. สีบคัน ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓, จาก <http://www.industry.go.th/trat/index.php/component/k2/item/๑๑๔๙>

ส่วนที่ ๒

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ หมวด ๖ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

มาตรา ๑๗๖ นอกจากเจ้าพนักงานของรัฐที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ห้ามมิให้กรรมการ ผู้ดํารงตําแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

(๑) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัด หรือ บริษัทมหาชน์จำกัด ไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๒) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ ที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัด หรือ บริษัทมหาชน์จำกัด ไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๓) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่น อันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญานในลักษณะดังกล่าว ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้น ในบริษัทจำกัด หรือบริษัทมหาชน์จำกัด ไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

(๔) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจ ของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น สังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือระบบท่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้น

ให้นำความในวรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐตามวรคหนึ่งด้วย โดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสเป็นการดำเนินกิจการของเจ้าพนักงานของรัฐ เว้นแต่เป็นกรณี ที่คู่สมรสนั้นดำเนินการอยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง

คู่สมรสตามวรคสองให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

เจ้าพนักงานของรัฐที่มีลักษณะตาม (๒) หรือ (๓) ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๑๗๗ ห้ามมิให้กรรมการ ผู้ดํารงตําแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดํารงตําแหน่งระดับสูงและผู้ดํารงตําแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ดำเนินการได้ตามมาตรา ๑๗๖ (๔) ภายในสองปี นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๗๔ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้โดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้จากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณีหรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นโดยของผู้ซึ่งพ้นจาก การเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๗๕ การกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติในหมวดนี้ให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการดูแลรักษา

มาตรา ๑๗๖ เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๖ ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ กรณีความผิดตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสอง ถ้าพิสูจน์ได้ว่าเจ้าพนักงานของรัฐนั้นรู้เห็นยินยอมด้วย เจ้าพนักงานของรัฐนั้นต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๗๗ เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๗ ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๗๘ เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๘ ต้องระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๙๔ บรรดา率ะเบียน ข้อกำหนด ข้อบังคับประกาศ และคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หรือมติของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้ยังมีผลใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมี率ะเบียน ข้อกำหนด ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ออกมายกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง การดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญ ที่ได้ดำเนินการไปแล้วโดยชอบก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ให้การดำเนินการดังกล่าว มีผลต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๑๙๕ ในระหว่างที่ยังไม่มีการออกประกาศตามมาตรา ๑๒๖ (๒) และ (๓) ให้นำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจำนวนการถือหุ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดการหุ้นส่วนและหุ้นของรัฐมนตรี มาใช้บังคับกับประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ทรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประการกำหนดโดยอนุโลม จนกว่าจะมีการออกประกาศตามมาตรา ๑๒๖ (๒) และ (๓) ดังกล่าว การนับระยะเวลาตามมาตรา ๑๒๖ วรรคสี่ สำหรับประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ทรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติประการกำหนดที่ดำรงตำแหน่งอยู่

ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ ให้นับระยะเวลา ตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้มีผลใช้บังคับ มาตรา ๑๙๖ บรรดาเรื่องกล่าวหาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้

๒. ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจารยาของพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ (มีผลใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๓)

ข้อ ๔ ในประกาศนี้

“การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจารยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้กันในโอกาสทางการหรือวันสำคัญ และให้หมายความรวมถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ในโอกาสการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

“ญาติ” หมายความว่า พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อ่า คู่ สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสานด้วยเชื้อสายของคู่สมรส บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

“ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้” หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งใดในลักษณะเดียวกัน

ข้อ ๕ ห้ามเมื่อเจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ นอกเหนือจากการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจารยาที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ข้อ ๖ เจ้าพนักงานของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจารยาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใดซึ่งมิใช่ญาติที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ข้อ ๗ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ ซึ่งเจ้าพนักงานของรัฐได้รับมาโดยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไม่ตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล เจ้าพนักงานของรัฐผู้นี้นั้นต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดในนั้นต่อหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐสถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นี้นั้นสังกัดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้ เพื่อให้วินิจฉัยว่า มีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นี้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

ในการนี้ที่หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นี้นั้นสังกัด มีคำสั่งว่าไม่สมควรรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าว ก็ให้คืนทรัพย์หรือประโยชน์อื่นใดนั้นแก่ผู้ให้โดยทันที ในกรณีที่ไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นี้นั้นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าวให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นี้นั้นสังกัดโดยเร็ว

เมื่อได้ดำเนินการตามวาระสองแล้ว ให้ถือว่าเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่เคยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าว

ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินไว้ตามวาระหนึ่ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า หรือเป็นกรรมการหรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือกรรมการหรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ ส่วนผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการในองค์กรอิสระ ตามรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจถอดถอนให้แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ช. ทั้งนี้ เพื่อดำเนินการตามวาระหนึ่งและวาระสอง

ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินไว้ตามวาระหนึ่ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่ง sama chik spa ผู้แทนราชฎร หรือ sama chik wutispa ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด นั้นต่อประธานสภากฎหมายแทนราชฎร ประธานวุฒิสภา ที่เจ้าพนักงานของรัฐนั้นเป็น sama chik แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามวาระหนึ่งและวาระสอง

การรายงานตามข้อนี้ ให้รายงานตามแบบแบบท้ายประกาศฉบับนี้

ข้อ ๘ หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ของเจ้าพนักงานของรัฐตามประกาศฉบับนี้ให้บังคับกับผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วไม่ถึงสองปีด้วย

๓. กฎ ก.ก. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมสำหรับข้าราชการกรุงเทพมหานคร บุคลากร กรุงเทพมหานคร และผู้ปฏิบัติงานอื่นในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๔

ข้อ ๒ ในกฎ ก.ก. นี้

“ข้าราชการกรุงเทพมหานคร” หมายความว่า ข้าราชการกรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร

“บุคลากรกรุงเทพมหานคร” หมายความว่า ลูกจ้างกรุงเทพมหานครและพนักงานกรุงเทพมหานคร ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร

“ผู้ปฏิบัติงานอื่นในกรุงเทพมหานคร” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานให้กับกรุงเทพมหานครซึ่งข้อบัญญัติ กรุงเทพมหานคร ระบุเป็น ข้อบังคับ หลักเกณฑ์ กำหนดการปฏิบัติงานที่มีลักษณะประจำมีลักษณะชั่วคราว หรือมีกำหนดเวลาการปฏิบัติงานซึ่งไม่เกินปีงบประมาณ โดยได้รับค่าจ้าง ค่าตอบแทน เนื่องด้วยการ ปฏิบัติงานนั้น นอกจากนี้ ให้หมายความรวมถึงพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของบริษัท ห้างหุ้นส่วน สถาบันอุดมศึกษา ที่อยู่ในกำกับดูแลของกรุงเทพมหานคร และคณะกรรมการ คณะกรรมการที่ กรุงเทพมหานครแต่งตั้ง

ข้อ ๓ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร บุคลากรกรุงเทพมหานคร และผู้ปฏิบัติงานอื่นในกรุงเทพมหานคร พึงปฏิบัติตามเพื่อรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยึดถือผลประโยชน์ของ

ประเทศชาติเป็นสำคัญ ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี และเกิดทุนรักษาไว้ซึ่ง สถาบันพระมหากษัตริย์

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกรักด้วยความชอบต่อหน้าที่ โดยปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตาม กฎหมายและตามท่านของคต่องธรรม มีจิตสำนึกรักด้วยการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็ม ความสามารถ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของกรุงเทพมหานครและประชาชน ปฏิบัติงานด้วย ความรอบคอบ ใส่ใจ ระมัดระวัง ถูกต้อง

- (๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยต้องกล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม
กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ชอบธรรม
- (๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ มีจิตอาสา อุทิศตนปฏิบัติ
หน้าที่โดยคำนึงถึงความ公正และความสุกและประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน
- (๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานโดยมุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่าง
มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของ
กรุงเทพมหานคร
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการใช้ความรู้สึกหรือ
ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างในเรื่องถี่น้ำหนึ่ง เชื้อชาติ ศาสนา เพศ สภาพ
ร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมืองโดยไม่อ่าด้วย
ตำแหน่งหน้าที่ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพระครูการเมือง
- (๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ต้องปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือ
ศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่อ้างหรือใช้อำนาจ
โดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนามาปรับใช้ และปฏิบัตินเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพ
กฎหมายและมีวินัย
- (๘) ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง มีอัจฉริยะ ดี มีความเข้มแข็งมั่นเพี่ยร และเปิดเผย
ข้อมูลให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้โดยไม่ต้องร้องขอ โดยคำนึงถึงประโยชน์สุขและคุณภาพ
ชีวิตของประชาชนตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
- (๙) มีหน้าที่เสริมสร้างความเข้าใจอันดี รวมทั้งมีการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่าง
กรุงเทพมหานคร ประชาชน ภาคประชาชน สังคม เอกชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ
- (๑๐) มุ่งมั่น ตั้งใจ พัฒนาตนเอง รู้เท่าทันความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และปฏิบัติหน้าที่ราชการให้
เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและกรุงเทพมหานคร

**สรุปกฎหมาย ระเบียบ ประกาศที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน
ของสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล**

กฎหมาย ระเบียบ ประกาศ	ความเข้มแข็งเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน
<p>พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑</p>	<p>มาตรา ๑๗๖ ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐ กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งใน องค์กรอิสระ และพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศ ดำเนินการดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none">๑. เป็นสัญญาคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับ หน่วยงานของรัฐทั้งทางตรงหรือทางอ้อม๒. เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้า สัญญากับหน่วยงานของรัฐผู้บันทึกบัตรห้ามไม่ว่าทางตรง หรือทางอ้อม เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกินจำนวนที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด๓. รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานหรือผู้ถือหุ้นใน ห้างหุ้นส่วนหรือ บริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญา กับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือราชการส่วน ท้องถิ่น ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่า ทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกินจำนวน ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด๔. เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจ ของเอกชนโดย สภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของ เอกชนนั้นอาจขัด หรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระ ใน การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้า พนักงานของรัฐ <p>ให้นำความในวรคหนึ่ง มาใช้บังคับกับคู่สมรสของ เจ้าพนักงานของรัฐตามวรคหนึ่งด้วย โดยให้อีกว่าการ ดำเนินกิจการของคู่สมรสเป็นการดำเนินกิจการของเจ้า พนักงานของรัฐ เว้นแต่เป็นกรณี ที่คู่สมรสสนับสนุนดำเนินการ อยู่ก่อนที่เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง</p> <p>คู่สมรสตามวรคสองให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งอยู่ กินกันอันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรสด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด</p> <p>เจ้าพนักงานของรัฐที่มีลักษณะตาม (๑) หรือ (๒) ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าว ภายใต้สามสิบวัน นับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง</p>

มาตรา ๑๒๗

ห้ามมิให้กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด ดำเนินการได้ตามมาตรา ๑๒๖ (๔) ภายในสองปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๑๒๘

ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้อันอาจคำนวณ เป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจาก ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้โดยธรรมดายตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน
หรือประโยชน์อื่นได้โดยธรรมดายตามหลักเกณฑ์
ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

กฎ ก.ก. ว่าด้วยประมวลจริยธรรมสำหรับข้าราชการ
กรุงเทพมหานคร บุคลากรกรุงเทพมหานคร และ
ผู้ปฏิบัติงานอื่นในกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๔

เจ้าพนักงานของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้โดยธรรมดายได้ ดังต่อไปนี้

๑. ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ จากผู้ใดซึ่งมิใช่ญาติที่มีความสัมภาระหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท

๒. ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นได้อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป ข้อ ๓ ข้าราชการกรุงเทพมหานคร บุคลากร กรุงเทพมหานคร และผู้ปฏิบัติงานอื่นในกรุงเทพมหานคร พึงปฏิบัติตามเพื่อรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยยึดถือผลประโยชน์ของประเทศไทยเป็นสำคัญ ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี และเกิดทุนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(๒) ชื่อเสียงดี มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตาม กำหนดของกระทรวง มีจิตสำนึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมายอย่างเต็มความสามารถ โดยคำนึงถึงประโยชน์ ของกรุงเทพมหานครและประชาชน ปฏิบัติงานด้วย ความรอบคอบ ใส่ใจ ระมัดระวัง ถูกต้อง

- (๓) กล้าตัดสินใจและกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม โดยต้องกล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้องไม่ชอบธรรม
- (๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว และมีจิตสาธารณะ มีจิตอาสา อุทิศตนปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความผาสุกและประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน
- (๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานโดยมุ่งมั่น อุทิศตน ปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และคำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าใน การใช้ทรัพยากรของกรุงเทพมหานคร
- (๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยการใช้ความรู้สึกหรือ ความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างในเรื่อง ถินกำเนิด เชื้อชาติ ศาสนา เพศ สภาพร่างกาย สถานะ ทางเศรษฐกิจสังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทาง การเมืองโดยไม่เอียงแต่งหน้าที่ซึ่งอาจมีลักษณะเป็น การให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง
- (๗) ดำเนินตนเป็นแบบอย่างที่ดีและรักษาภารลักษณ์ของ ทางราชการ ต้องปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือศรีตราแก่ ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ถ่อมตน ไม่ถ่วงหรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนิน ชีวิตอย่างเรียนง่าย โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พolเพียงพระบรมราโชวราท หลักคำสอนทางศาสนามาปรับ ใช้ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการเคารพกฎหมาย และมีวินัย
- (๘) ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง มี อัจฉริยศักดิ์ มีความขยันหมั่นเพียร และเปิดเผยข้อมูลให้ ประชาชนสามารถตรวจสอบได้โดยไม่ต้องร้องขอ โดย คำนึงถึงประโยชน์สุขและคุณภาพชีวิตของประชาชนตาม หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
- (๙) มีหน้าที่เสริมสร้างความเชื่อใจอันดี รวมทั้งมี การบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างกรุงเทพมหานคร ประชาชน ภาคประชาชนสังคม เอกชน และหน่วยงานอื่น ของรัฐ
- (๑๐) มุ่งมั่น ตั้งใจ พัฒนาตนเอง รู้เท่าทัน ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และปฏิบัติหน้าที่ราชการให้ เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและกรุงเทพมหานคร

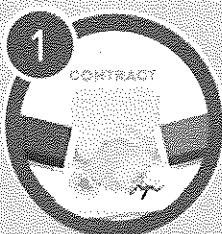
การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคล กับ ประโยชน์ส่วนรวม

- ๑๖ -

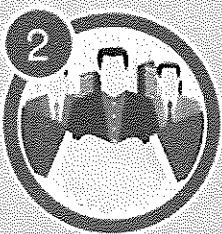
ม. 126

พร.ราชบัณฑิตประกลยุทธ์ธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

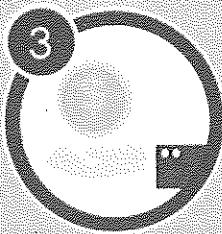
ห้ามดำเนินกิจการตั้งต่อไปนี้

ห้ามดำเนินกิจการตั้งต่อไปนี้
ให้กับบุคคลหรือหน่วยงาน
ของรัฐที่ก่อให้เกิดความเสียหาย
ของรัฐที่ก่อให้เกิดความเสียหาย

ห้ามดำเนินกิจการตั้งต่อไปนี้
ให้กับบุคคลหรือหน่วยงาน
ของรัฐที่ก่อให้เกิดความเสียหาย
ของรัฐที่ก่อให้เกิดความเสียหาย

ห้ามดำเนินกิจการตั้งต่อไปนี้
ให้กับบุคคลหรือหน่วยงาน
ของรัฐที่ก่อให้เกิดความเสียหาย
ของรัฐที่ก่อให้เกิดความเสียหาย

ห้ามดำเนินกิจการตั้งต่อไปนี้
ให้กับบุคคลหรือหน่วยงาน
ของรัฐที่ก่อให้เกิดความเสียหาย
ของรัฐที่ก่อให้เกิดความเสียหาย

ในฐานะที่ตนเป็นผู้มีอำนาจในการทำท้าทาย ดูแล ควบคุม
ตรวจสอบ หรือตัดสินใจ ให้ก่อให้เกิดความเสียหาย

คู่สมรส

นายความร่วมด้วยของภรรยา
โดยได้จดทะเบียนบัตรถอดวิช

หลักเกณฑ์การอยู่กินกันอันสามัคคิยฯ

- ให้ก่อผังลงกับบัตรถอดวิชในใบกับบองเดบกัน
- เข้าพำนกบัตรถอดวิชให้บรุ่งกรุงวีลอกบัน: เป็นลากีริบย์กัน
หรือผูกกิจการลงเป็นก์รบช่องสังคมที่วีป
- เก็บจดทะเบียนบัตรถอดวิชกัน: เก็บบัน
ถูกบันทึกในลักษณะดังกล่าว

ที่มา สำนักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช.

- กรรมการ ป.ป.ช.
- ผู้ดำรงตำแหน่ง
ในองค์กรอิสระ
- เจ้าพนักงานของรัฐ
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ประกาศกำหนด
- คู่สมรสของ ๑ - ๓

การขัดกันระหว่าง ประoyezn's ส่วนบุคคล กับ ประoyezn's ส่วนรวม

ม. 127

พระราชบัณฑิตประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการบังคับและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

- กรรมการ ป.บ.ช.
- ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
- ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง
- ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

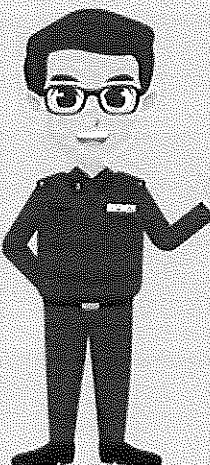

ตามที่คณะกรรมการ ป.บ.ช. กำหนด

ห้ามดำเนินการได้ตาม ม. 126 (4)

นับแต่พ้นจากตำแหน่งรายใน

2 ปี

เข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจของเอกชนในฐานะ:

ซึ่งธุรกิจนี้มีผู้ภายใต้การดูแล ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐ ถูกเลิกหรือยกบัดหน้าก่อซึ่งต้องออกกฎหมายของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชน อาจขัดหรือใช้ต่อประoyezn's ส่วนบุคคล หรือประoyezn's ส่วนรวม หรือกระทบก่อความเสื่อมเสียในการปฏิบัติหน้าที่ของตน

ม. 126

แตกต่างกันอย่างไร ?

กระบวนการป.บ.ช.
ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ:
เจ้าหน้าที่ของรัฐ:
กิจกรรมของบุคคล บ.ช. ประจำที่หน้าที่

ห้ามดำเนินการตาม ม. 126 (1) - (4)

บังคับใช้ ขณะดำรงตำแหน่ง

บังคับใช้กับคู่สันตะด้วย

กรรมการ ป.บ.ช.
ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ:
เจ้าหน้าที่ของรัฐ สำเร็จ
กิจกรรมของบุคคล บ.ช. ประจำที่หน้าที่

ห้ามดำเนินการตาม ม. 126 (4)

บังคับใช้หลังพ้นจากตำแหน่ง

ไม่บังคับใช้กับคู่สันตะ

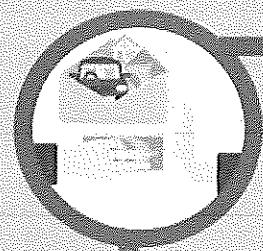
ที่มา สำนักการขัดกันแห่งผลประoyezn's สำนักงาน ป.บ.ช.

การขัดกันระหว่าง ประโยชน์ส่วนบุคคล กับ ประโยชน์ส่วนรวม

ม. 128

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

หลักการ

ห้ามเจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
อันอาจคำนวณเป็นเงินได้
และยังห้ามผู้ชี้งับจาก การเป็นเจ้าพนักงาน
ของรัฐมาแล้ว ยังไม่ถึง 2 ปี ด้วย

หมายถึง ตั้งที่อยู่อาศัย ให้แก่
การลักทรัพยากรรับความนิยมทึ่ง
การรับบริการ การรับการฉ้อโกงบ้ม
หรือสืบอันได้ในลักษณะเดียวกัน

เจ้าพนักงานของรัฐสามารถรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดได้ ในกรณีดังนี้

- ① บังคับหนาใจอยู่เสมอได้ให้สำนารถรับได้
เช่น การที่เจ้าพนักงานของรัฐเดินทางไปปฏิบัติ
ราชการต่างจังหวัด สามารถเบิกค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการได้

- ② เป็นการรับจากบุพการ ผู้สืบสันดาน หรือญาติ
โดยจะต้องเป็นการให้ตามประเพณี หรือ
ตามธรรมเนียมชาติมาแต่古来久遠

- ③ เป็นการรับ โภคภัณฑ์ จากรุคคลอื่นซึ่งปัจจุบัน

ก่อ การรับจากบุคคลที่ให้เก็บไปออกเสื้อกางเกงหรือเว้นสำหรับ
ระบบทั้งการเลื่อนความยืดหยุ่น การแยกความชอบกุญแจ
การต่อรอบ การแยกความเสียใจ หรือการให้ตามภารຍาท
ก็ต้องปฏิบัติคืนให้สังคม

ตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

3,000

- การรับจากผู้ซึ่งปัจจุบันได้บ่มราห์หรือบุลค่าในการรับ
จากเดือนบุคคล เท่ากับอีกคน ไม่เกิน 3,000 บาท

- การให้นับเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลที่ไม่

สำนักงานตรวจสอบและยึดคืน | สำนักงานบัญชี

ที่มา สำนักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ สำนักงาน ป.ป.ช.

ส่วนที่ ๓

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. หลักการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

ในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดในหลัก ๔ ประการ คือ

(๑) **ป้องกันผลประโยชน์สาธารณะ :** การทำเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะเป็นหน้าที่หลักที่ต้องตัดสินใจและให้คำแนะนำภายในการอุบก芻หมายและนโยบาย จะต้องทำงานในขอบเขตหน้าที่พิจารณาความถูกผิดไปตามเนื้อผ้า ไม่ให้ผลประโยชน์ส่วนตนมาแทรกแซง รวมถึงความเห็นหรือทัศนคติส่วนบุคคล ปฏิบัติต่อแต่ละบุคคลอย่างเป็นกลาง ไม่มีอคติคำเอียงด้วยเรื่องศาสนา อาชีพ จุดยืนทางการเมือง ผ่านพ้น อุปสรรค ฯลฯ ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ ไม่เพียงปฏิบัติตามกฎหมายเท่านั้น แต่ต้องมีจริยธรรมด้วย

(๒) **สนับสนุนความโปร่งใสและความพร้อมรับผิด :** การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนต้องอาศัยกระบวนการ แสวงหา เปิดเผยและจัดการที่โปร่งใส นั่นคือ เปิดโอกาสให้ตรวจสอบ และมีความพร้อมรับผิด มีวิธีการต่างๆ เช่น การจดทะเบียนผลประโยชน์ ยกย้ายเจ้าหน้าที่จากตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ ทับซ้อน การเปิดเผยผลประโยชน์ส่วนตนหรือความสัมพันธ์ ที่อาจมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ถือเป็นขั้นตอนแรก ของการจัดการ ผลประโยชน์ทับซ้อนการใช้ กระบวนการอย่างเปิดเผยทั่วหน้า จะทำให้เจ้าหน้าที่ร่วมมือและสร้างความเชื่อมั่นแก่ ประชาชน ผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้เสีย

(๓) **ส่งเสริมความรับผิดชอบส่วนบุคคลและปฏิบัติแบบอย่าง :** การแก้ปัญหาหรือจัดการ ผลประโยชน์ทับซ้อนจะสะท้อนถึงความยึดหลักคุณธรรมและความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่และองค์กร การจัดการต้องอาศัยข้อมูลนำเข้าจากทุกระดับในองค์กร ฝ่ายบริหารต้องรับผิดชอบเรื่องการสร้างระบบและนโยบาย และเจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบต่อระบบผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนมี เจ้าหน้าที่ต้องจัดการกับเรื่อง ส่วนตนเพื่อหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนมากที่สุดเท่าที่ทำได้และหัวหน้าหน่วยงานก็ต้องเป็นแบบอย่างด้วย

(๔) **สร้างวัฒนธรรมองค์กร :** หัวหน้าหน่วยงานต้องสร้างสภาพแวดล้อมเชิงนโยบายที่ช่วยสนับสนุนการตัดสินใจในเวลาที่มีประเด็นผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้น และการสร้างวัฒนธรรมแห่งความซื่อตรง ต่อหน้าที่ ซึ่งต้องอาศัยวิธีการ ดังนี้

- ให้ข้อแนะนำและการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและ การปฏิบัติ รวมถึงการใช้กฎหมายที่มีในสภาพแวดล้อมการทำงาน

- ส่งเสริมให้มีการสื่อสารอย่างเปิดเผยและมีเสนาะแลกเปลี่ยนเพื่อให้เจ้าหน้าที่สนับสนุนใน การเปิดเผย และหารือเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในที่ทำงาน

- ป้องกันไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนที่เจ้าหน้าที่เปิดเผยเพื่อมิให้มีผู้นำไปใช้ ในทางที่ผิด

- ให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาและปรับปรุงนโยบายและกระบวนการจัดการผลประโยชน์ทั่วช้อน เพื่อให้รู้สึกเป็นเจ้าของและปฏิบัติตามในเวลาเดียวกันก็ต้องสร้างระบบโดยการพัฒนาในเรื่องต่อไปนี้

- มาตรฐานในการส่งเสริมความซื่อตรงต่อหน้าที่โดยรวมไว้ในข้อกำหนดทางจริยธรรม
- กระบวนการระบุความเสี่ยงและจัดการผลประโยชน์ทั่วช้อน
- กลไกความพร้อมรับผิดทั้งภายในและภายนอก
- วิธีการจัดการ (รวมถึงการลงโทษ) ที่ทำให้เจ้าหน้าที่ถือว่าเป็นความรับผิดชอบของตนเองที่จะต้องทำความเข้าใจและมาตรฐาน

๒. การรับของขวัญและผลประโยชน์

เราจะจัดการอย่างไร?

ข้อความที่ใช้ในการตัดสินใจว่า จะรับ หรือไม่รับทรัพย์สินและ/หรือผลประโยชน์ มี ๓ คำถาม คือ

๑. เราควรรับหรือไม่?
๒. เราต้องรายงานหรือไม่?
๓. เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่?

เราควรรับหรือไม่?

ตามหลักการทางจริยธรรมแม้ว่าเราจะไม่ควรรับ แต่มีหลายโอกาสที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้ หรือเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามธรรมเนียมประเพณีด้วยประมูลหรือให้กันตามมาやりที่ปฏิบัติกันในสังคมอย่างไร ก็ตาม มีหลายโอกาสที่ไม่เป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะรับ

(๑) ถ้านำเงินท่านต้องปฏิเสธ “ไม่ว่าจะเป็นโอกาสใดๆ การรับเงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงิน เช่น ล็อตเตอรี่ หุ้น พันธบัตร เป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม และอาจเข้าข่ายการรับสินบน

(๒) การถูกเสนอสิ่งใดๆ นอกเหนือจากเงิน สิ่งที่ควรนำมาเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ คือ

- ๑) ทำไม่เข้าใจเสนอให้ เช่น ให้แทนคำขอบคุณ การเสนอให้มีผลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติงานหรือไม่
- ๒) ความประทับใจของท่านต่อของขวัญและ/หรือผลประโยชน์ที่จะส่งผลต่อการทำงานในอนาคต

ดังนั้น องค์กรหรือบุคคลใดๆ ไม่ควรใช้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์มาแสวงหาความชอบธรรม ผลประโยชน์ให้กับองค์กรตนหรือตนเองหนีองค์กรหรือบุคคลอื่น

เราต้องรายงานหรือไม่?

การรายงานการรับทรัพย์สินและ/หรือผลประโยชน์ ตัดสินจากหลักการต่อไปนี้

(๑) ธรรมชาติของผู้ให้ พิจารณาตามกฎหมาย กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒) หน่วยงานควรกำหนดนโยบายด้านนี้ให้เคร่งครัด และมีกระบวนการที่ช่วยให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถจัดการเรื่องนี้ได้อย่างเหมาะสม การรายงานการรับทรัพย์สินและหรือผลประโยชน์ใดๆ ๓) บทบาทหน้าที่ของท่านในองค์กร ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานนั้นๆ ทำงานในขอบข่ายที่อ่อนไหว และต้องการความเชื่อถือไว้วางใจเป็นพิเศษ อาทิ เช่น งานตรวจสอบภายใน งานจัดซื้อจัดจ้าง ฯลฯ ควรให้แน่ใจที่สุดว่าตัวท่านและองค์กรมีความเที่ยงธรรม และจะไม่ถูกตั้งข้อสงสัย แม้ว่าหน่วยงานของท่านมีได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการห้ามรับทรัพย์สินและผลประโยชน์ ท่านควรดำเนิกรายงานหรือแจ้งให้ทราบทันทีที่จะรับทรัพย์สินและหรือผลประโยชน์นั้น

เราจะเก็บรักษาไว้เองได้หรือไม่?

- (๑) ปกติสามารถเก็บรักษาไว้เอง หากมีราคาไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท
- (๒) หากมีราคาทางการตลาดเกินกว่า ๓,๐๐๐ บาท องค์กรต้องพิจารณาตัดสินว่า เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานนั้นๆ จะเก็บไว้เองได้หรือไม่ ตามความจำเป็น ความเหมาะสมและสมควร แนวพิจารณาในการปฏิบัติในการรับทรัพย์สินและ/หรือผลประโยชน์นี้ในดังนี้
 - หลักการการกำหนดว่าทรัพย์สินและผลประโยชน์นี้ได้ควรต้องรายงานหรือไม่ ควรจะต้องให้องค์กรเก็บรักษาหรือไม่ หรือควรตกเป็นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ให้เทียบราคากับค่าตามราคากลางโดยต้องมีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ให้ปฏิบัติตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นี้ในโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓
 - ทรัพย์สินทั้งหมดที่มีค่าทางวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ เช่น งานศิลปะ พระพุทธรูป เครื่องประดับโบราณ ฯลฯ แม้จะมีขนาดเล็กหรือเป็นเรื่องเล็กน้อยของชวัญนั้นๆ ย่อมเป็นทรัพย์สินขององค์กรไม่ว่าจะมีค่าราคาเท่าใด
 - ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ที่ได้รับเมื่อเทียบกับราคากลาง มีค่าน้อยกว่า ๓,๐๐๐ บาท ต้องรายงานหน่วยงานและอาจเป็นของตนเองได้
 - ถ้าทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาด เกินกว่า ๓,๐๐๐ บาท และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความจำเป็นต้องรับให้องค์กร โดยผู้อำนวยการตัดสินว่าสมควรให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานคนนั้นๆ รับทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่
 - เงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้ (ตัวอย่างเช่น หุ้น พันธบัตร สือตเตอร์) ต้องปฏิเสธไม่รับไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ใดๆ

“สำนักบริหารจัดการ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน). (๒๕๖๓). คู่มือการบริหารจัดการผลประโยชน์ทั้งช้อน (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๓). สืบค้น ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓, จาก <http://www.okmd.or.th/upload/pdf/๒๕๖๓/pdf/O๓๖๒.pdf>

กรณี...การรับของขวัญ หรือรับผลประโยชน์

การรับของขวัญและผลประโยชน์กุญแจแห่งความสุข

การรับของขวัญและผลประโยชน์ใด ๆ เป็นสาเหตุให้สามารถชนรับรู้ว่ามีการปฏิบัติอย่างมืออาชีวิพลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อให้เกิดการทำลายความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนต่อภาครัฐและต่อข้าราชการ

กุญแจแห่งความสุข ๒ ประการที่สำคัญ คือ

(๑) ความพยายามที่จะหลบเลี่ยงกฎหมาย โดยตีค่าราคาของขวัญและหรือผลประโยชน์น้อยกว่าความเป็นจริงเพื่อหลีกเลี่ยงการรายงานการกระทำดังกล่าวันบว่าเป็นการคดโกงและหลอกหลวง ซึ่งเข้าข่ายการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

(๒) การเพิกเฉยมองข้ามความผิดและละเลยต่อผลที่เกิดขึ้น การรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใด ๆ อาจทำให้ติดเป็นนิสัยอย่างรวดเร็วและก่อให้เกิดความคาดหวังเสมอว่าจะได้รับของขวัญหรือผลประโยชน์ใด ๆ ในสถานการณ์ เช่นนี้ ผู้รับจ้าง ผู้รับเหมา และหรือผู้รับจัดซื้ออาจรับรู้ผิดพลาดและเข้าใจว่าการรับจ้างต่าง ๆ ไม่ต้องทำในระดับมาตรฐานหรือลดคุณค่าการบริการ นอกจากนั้นหากเกิดการปฏิบัติเป็นวัฒนธรรมการทำงานขององค์กรข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีพฤติกรรม เคยขึ้นกับ “การรับรองวัสดุ” จากการปฏิบัติหน้าที่และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยความรับผิดชอบ ซึ่งจัดได้ว่าเป็นการรับสินบน

๓. แนวทางการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนนำไปสู่การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน กรณีการจัดซื้อ จัดจ้าง

(๑) ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง ที่อาจมีผลประโยชน์ทับซ้อน

กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้ได้มาซึ่งวัสดุและครุภัณฑ์ เป็นช่องทางของการทุจริตคอร์รัปชันและเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่สำคัญ ดังนั้น จึงได้ให้ความสำคัญในทุกขั้นตอนของการจัดซื้อจัดจ้าง นับตั้งแต่ การกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ การคำนวนราคากลาง การบริหารสัญญา การตรวจรับงาน และการเบิกจ่ายเงิน ดังนี้

๑) ขั้นตอนการประเมินความต้องการ

- การกำหนดขอบเขต ความเป็นไปได้ของโครงการ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และค่าใช้จ่ายที่เหมาะสม

- ความเสี่ยงที่สามารถเกิดขึ้นในขั้นตอนนี้คือ การประเมินมูลค่าเกินความจำเป็น กำหนดขอบเขต และการออกแบบโครงการที่เอื้อประโยชน์

๒) ขั้นตอนการเตรียมการ

- เป็นขั้นตอนพื้นฐานในการพิจารณาและอนุมัติโครงการ การเตรียมแผนการจัดหา

- จัดทำประกาศและเอกสาร เป็นไปตามระเบียบฯ จัดซื้อ จัดจ้างถูกต้องตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทุกประการ

- ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ในขั้นตอนนี้ คือจัดทำแบบโครงการเอื้อประโยชน์ต่อข้าราชการหรือผู้มาประเมินงานรายหนึ่งรายใด ทำให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมได้

๓) ขั้นตอนการคัดเลือก ผู้เข้าร่วมเสนอราคาหรือประเมิน

- ขั้นตอนการการเปิดเผยรายละเอียดของโครงการ

- ความเสี่ยงที่สามารถเกิดขึ้นในขั้นตอนนี้คือ การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ ข้อมูลที่เอื้อประโยชน์ การเปิดเผยข้อมูลล่าช้าทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบ

๔) ขั้นตอนการดำเนินการตามสัญญา

- ขั้นตอนการดำเนินการและการส่งมอบเมื่อคู่สัญญาดำเนินการแล้วเสร็จ
- ความเสี่ยงที่สามารถเกิดขึ้นได้คือ การส่งมอบสินค้าหรือบริการไม่เป็นไปตามคุณลักษณะและแบบรูปรายการ ที่กำหนดไว้ในสัญญา

การจัดซื้อ จัดจ้าง ที่ไม่โปร่งใสจะนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชันต่างๆ มากมาย เช่น การติดสินบน การสมรู้ร่วมคิด การอี้ว่าประมูล การเอื้อประโยชน์ให้แก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

(๒) แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน กรณีการจัดซื้อ จัดจ้าง

การจัดซื้อ จัดจ้างที่ดีควรคำนึงถึงประสิทธิภาพ ความคุ้มค่า ความโปร่งใส การแข่งขันอย่างเป็นธรรม สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

๑) กฎ ระเบียบ และวิธีการปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้างที่ดี ควรครอบคลุมและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีการกำหนดกฎระเบียบและวิธีปฏิบัติที่ถูกต้อง มาบังคับใช้เพื่อป้องกันการทุจริต ประakashหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนและครอบคลุมทุกระบบการจัดหา เป็นที่รับรู้โดยทั่ว กัน เผยแพร่ทุกช่องทางตามข้อกำหนด

๒) ระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง พัฒนาไปอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมไปพร้อมกับการบริหารโครงการของภาครัฐ เพื่อก่อให้เกิดความโปร่งใส

๓) การเข้าถึงข้อมูล ควรถูกเก็บรวมรวมไว้ด้วยกัน ข้อมูลการดำเนินการ ข้อมูลการตัดสินใจ ข้อมูลทางการเงิน เพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์หรือการเผยแพร่ข้อมูลจัดซื้อ จัดจ้าง มีการนำเทคโนโลยีเพื่อก่อให้เกิดความโปร่งใสและเป็นธรรม

๔) มีระบบการควบคุมและตรวจสอบ ทั้งภายในและภายนอก

๕) กลไกการอุทธรณ์ จะต้องมีหน่วยงานที่สามารถรับข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อ จัดจ้างและสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

๖) การพัฒนาขีดความสามารถเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบเรื่องการจัดซื้อ จัดจ้าง จะต้องมีความเป็นมืออาชีพที่เกิดจากการฝึกฝนการซื้อขายและการส่งเสริมให้มีการพัฒนาขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ในองค์กร เอื้อให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาและตรวจสอบระบบจัดซื้อ จัดจ้างได้อย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

๗) มาตรการป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในระบบการจัดซื้อ จัดจ้าง ภาครัฐ โดยต้องนำบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการทุจริต การปลอมแปลง การฉ้อโกง การมีผลประโยชน์ทับซ้อน และการค้ำประกันเป็นหนึ่งในมาตรการที่สามารถใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้กระบวนการทางกฎหมายมีประสิทธิภาพ

โดยสรุปการจัดซื้อ จัดจ้าง ที่ไม่ซื้อสัตย์ ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติเป็นสำคัญ จะนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชันในรูปแบบต่างๆ และในทุกระดับขั้น ซึ่งจะส่งผลกระทบให้จ่ายงบประมาณของรัฐจำนวนมาก และไม่เพียงแต่ความเสียหายเป็นตัวเงินเท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ความน่าเชื่อถือขององค์กร ดังนั้น สิ่งสำคัญที่สามารถป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันในการจัดซื้อ จัดจ้างคือความโปร่งใส โดยการเปิดโอกาส ให้ภาคเอกชนและภาคประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ แก้ไขปัญหาและรายงานความผิดที่เกิดขึ้นด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การร้องเรียน มาตรการในการคุ้มครองพยาน การเข้าร่วมกระบวนการตรวจสอบ เป็นต้น เพื่อให้การจัดซื้อ จัดจ้างภาครัฐมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน และผลประโยชน์ทับซ้อน

บรรณาธิการ

กลุ่มนโยบายและแผนงาน สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดตราด. (๒๕๖๒). คู่มือการป้องกัน
ผลประโยชน์ทับซ้อน ปี ๒๕๖๒. สืบค้น ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓, จาก <http://www.industry.go.th/trat/index.php/component/k2/item/๑๗๕๔>

งานพัสดุและทรัพย์สิน กองคลัง เทศบาลเมืองลำพูน. (๒๕๖๑). แนวทางการป้องกัน
ผลประโยชน์ทับซ้อนกรณีการจัดซื้อจัดจ้าง และแนวทางการตรวจสอบบุคลากรถึงความเกี่ยวข้องกับผู้เสนองานใน
การจัดซื้อจัดจ้าง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑. สืบค้น ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓, จาก <https://lamphuncity.go.th/wp-content/uploads/๒๐๑๗/๑๒/doc๔-๒.pdf>

งานเจ้าหน้าที่ สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลอินทประภูล. คู่มือป้องกันผลประโยชน์ทับ
ซ้อน. สืบค้น ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓, จาก <http://www.oic.go.th/FILEWEB/CABINFOCENTER๔๐/DRAWER๐๔/GENERAL/DATA๐๐๐๐/๐๐๐๐๐๔๐๔.PDF>

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและเฝ้าระวัง corruption คู่มือประชาชน
คู่มือประชาชนตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ, (กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขานุการสภาพัฒนาประเทศไทย, ๒๕๕๑), ๒๙.

จากรัฐ สมุมาลพงษ์, “แนวโน้มของคอร์รัปชันในประเทศไทย,” วิชลีสถาปัตย์, (๒๕๖๑): ๒-๓.

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและเฝ้าระวัง corruption คู่มือและมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงาน
เศรษฐกิจอุตสาหกรรม. (๒๕๖๑). คู่มือและมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม.
สืบค้น ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓, จาก http://www.oie.go.th/assets/portals/๑/fileups/๒/files/corruption/conflict_of_interest.pdf

รีบาร์ท เสรีรัตน์, นักการเมืองไทย : จริยธรรม ผลประโยชน์ทับซ้อน การคอร์รัปชัน สภาพ
ปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ แนวทางแก้ไข, ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพฯ: สายรุ้ง, ๒๕๕๓), ๑๕๒-๑๕๓.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, คู่มือประชาชนต้านการ
ทุจริต (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑), พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพฯ: ชวนพิมพ์, ๒๕๕๕), ๔๐.

Robert A. Johnson, The Struggle Against Corruption: A Comparative Study,
1st ed., (New York: Palgrave Macmillan, ๒๐๐๔), ๒.

สุพรรรณ ไชยอำนวย และ สิรินทิพย์ อรุณเรือง, “รูปแบบและกระบวนการคอร์รัปชันในการก่อสร้าง
โครงการขนาดใหญ่ของรัฐ,” วารสารพัฒนาสังคม เล่ม ๘, ฉบับ ๑ (๒๕๕๗): ๑๙-๒๕.

สำนักบริหารจัดการ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน). (๒๕๖๓). คู่มือการ
บริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๓). สืบค้น ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๓, จาก
<http://www.okmd.or.th/upload/pdf/๒๕๖๓/pdf/๐๓๖.pdf>